

BLOK PRVNÍ: „PODÍVEJ SE KOLEM. PŘIJEDE TI TO SKUTEČNÉ?“

Probudila se jednoho večera s myslí tak čistou jako už dlouho ne. S pocitem, že všechny látky, jež ji po celé měsíce svazovaly a udržovaly ve stavech nutných pro fungování v obyčejné společnosti, jsou pryč. Ústup jejich účinků pociťovala už delší dobu a stálo ji hodně sil, aby se chovala obyčejně a nevýrazně. Vyžadovalo to nasadit si masku vážnosti, únavy a netečnosti, kterou nosila proto, že to od ní bylo očekáváno. Jakékoliv vybočení z normálu, projevení osobnosti, by znamenalo krok zpět.

Takže teď ji mohla znovu vidět takovou, jaká doopravdy je. Realitu. Tmavou a pokroucenou do abstraktních tvarů zahrávajících si s fantaziemi. Lechtající mozkové hemisféry, útočící na ně a způsobující rozporuplné stavy náhlých radostí, úzkostí, mánií a děsu střídajících se v chaotickém pohanském tanci. Všechno mluvilo. Šeptalo, překřikovalo se navzájem, celý ten mumraj navíc podkresloval neurčitý šum, který byl dost možná ozvěnou samotného bytí. A dívka ležící v posteli, s očima doširoka rozevřenými, hypnotizující strop, prostor za ním a pak za celým vesmírem, tohle všechno nenáviděla a milovala zároveň. Všechno bylo tak rozporuplné a vyplouvalo to na hladinu šedi, jež donedávna halila vše svou mlžnou přítomností, ale teď se náhle rozplynula.

To šeptání už tu bylo delší dobou a bylo hlavním důvodem plánování jejího útěku. Ale místo toho, aby už byla dávno pryč, jen ležela ve strnulém stavu a zírala skrze celou existenci, napůl fascinovaná, napůl zděšená svou drobností a nepatrností vůči jsoucnu. Jako by bylo její tělo něčím svazováno. Poutalo to dívčino hmotné bytí k ostatním fyzickým předmětům a bránilo ve výkonu svobodné vůle. Cítila v mozku stále nějaký šrapnel, jakoby bránící pohybu a plnící jedem její rozhodování.

„Východisko je očividné,“ pravila tehdy hlasem, v němž bylo slyšet přemáhání a souboj s masami atomů okolního světa, tlačícího slova zpět do jejího hrdla, „pokud mi tělo brání v tom, abych opustila tento dům, musím se nejprve zaměřit na opuštění svého těla. V tom je klíč.“

A jak řekla, udělala s vypětím veškeré své energie. Ta se okamžik nato zformovala v její nové já. Šumění a šepot nezmizely úplně, ale stáhly se do pozadí. Naopak jiné barvy vystoupily na povrch, a vykreslily tak hloubku dívčina nového stavu volnosti.

„Tímto jsem zbořila svůj starý svět, ve kterém jsem žila doposud,“ řekla s jakýmsi éterickým pohybem hlavy a očima hledícíma neustále vpřed. „Měla bych si zvolit i nové jméno.“

Psyché.

Ano, od teď se jmenuji Psyché.“

Pomyslela si, že všichni lidé v jejím aktuálním stavu se mohou jmenovat úplně stejně. Bez ohledu na pohlaví, protože na tom přece nezáleží. Pojmy nás svazují. To, že musíme někam patřit, nás svazuje. A tak si Psyché uvědomila, že pokud někdo bude znát její pravé jméno, bude i ona svázána. Proto se zařekla, že tak bude zvat jen sebe samu a nikomu neřekne, jak se vlastně jmenuje.

S touto myšlenkou opustila dům, který byl jejím útočištěm po celých šestnáct let její dosavadní existence. Jako by z ní něco spadlo. Teď už opravdu byla volná.

Celý svět se mihotal. Rezoval. Lidé a auta na ulicích se pohybovali jako ve zrychleném filmu, zatímco Psyché mezi nimi proplouvala přízračným pohybem, nepostřehnutá. Musela teď vyhledat místo, kde by se cítila dobře. Co nejdál od těch cizích bytostí, míhajících se kolem ní. Vyhýbaly se jí jako pouliční lampě nebo odpadkovému koši. Jako by ji viděly, registrovali, ale byla pro ně jen součástí prostoru. Šeptaly se zavřenými ústy, oči se míhaly tak rychle, že vypadaly jako rozmazané šmouhy. Nebo černé otvory do lebek, jež byly soběstačnými vesmíry oddělenými od toho, ve kterém se pohybovaly.

Míjela svá oblíbená místa. Ta se změnila v šedavé kouty připomínající odumřelou kůži, jež se co nevidět promění v prach. Psyché nechápala, jak tu dříve mohla trávit tolik času. Navíc s lidmi, co nazývala přáteli.

A jak šla dál, poháněna netušeným vnitřním kompasem, těch všudypřítomných bytostí stále ubývalo. Mizely davy, ulice už nebyly tak čisté, narážela už jen na roztroušenější skupinky pomaleji se pohybujících chodců. Na postavy krčící se u země. Šepot z mlčících úst ustal, protože místní uměli své myšlenky držet na uzdě. Naučili se žít uzavřeni do sebe. Tu věděla, že se pomalu blíží místu, kde by mohla narazit na jedince, kteří by jí byli schopni pomoci. Na někoho, kdo by ji vyslechl.

V neosvětlených koutech registrovala zpomalené pohyby těch, kteří už ztratili vůli k putování. V jedné chvíli měla Psyché dokonce pocit, že v pruhu světla zahlédla vlastní obličej, jak se krčí u improvizovaného stanu. Mohlo by to být možné? Pokud se vše odehrává v jednom velkém TED, mohla by to být ona sama za pár časových úseků po tom, co ztratí motivaci k cestování mimo svět, ve který byla vržena. Do něhož ji vtáhli v době, kdy sotva uměla mluvit.

Obličej se ale po delším pozorování proměnil v úplně jiný. A za další chvíli znovu.

„Takhle to tedy je,“ pochopila, „chtělo mne to nalákat k sobě. A pak... kdoví.“ Dokázala vymyslet stovky scénářů toho, co by s ní ta bytost udělala. Určitě nemá, co by jedla. A vzhledem k samotě má dozajista i jiné chutě.

„Hej, holka, nemáš pětku na kafe?“ zachrčela cihlová zeď vedle ní. Psyché poplašeně odskočila a spatřila kreaturu v rozkládajících se hadrech, zapuštěnou mezi cihly, napůl obrostlou houbami. Přes chybějící nos měla ovázanou pásku, oči podlité krví a její ústa byla bezzubá zející štěrbina.

„Sakra, jemnostpani, já se vomlouvám,“ začala kreatura, „sem nevěděl, že ste z lepší společnosti. Spíš ste vypadala jako někdo vocad‘.“ Z úst té věci se linul jedovatý opar, před nímž musela dívka ještě o kousek couvnout. Jen při pohledu na tu věc se jí obracel

žaludek. V mysli ji ale cosi káravě bodlo za to, že soudí to ubohé stvoření, o jehož osudu neměla nejmenší tušení.

„Ještě nejsem odsud,“ odpověděla nakonec Psyché po vzpamatování se z šoku, „ale mohla bych. Jak to zjistím?“

Muž ve zdi chvíli mlčel a naprázdno klapal ústy, neslyšně trousil slova. Pak promluvil: „Tady kousek je barák. Nemůžete ho minout. Takovej barevnej, s neonovejma nápisama. Šel bych s váma, abych vám to vokázal, ale jak si ráčej všimnout, nemůžu se hnout z místa. Navíc mě tam nepustěj. Ze zjevnejch důvodů. A pokavaď budete schopná snýst to, co tam uvidíte, pak se teprv stanete jednou z nás!“ Svůj proslov zakončil smíchem, který zněl jako drásání papíru. „Ale tu pětku na kafe byste měla? Sakra, já bych zabíjel pro pořádný kafe!“

„Neměla, omlouvám se,“ vyhrkla spěšně a vydala se dál ulicí.

„Vidiš to. Bejvals univerzitní profesor a teď nemáš ani na blbý kafe,“ řekl sám sobě a pak dodal dívčíným směrem: „Budu se na vás těšit, až se k nám přidáte. Strávíte tu spoustu času. Ostatně, já tu už obrůstám dobrejch patnáct let!“ Při těch slovech se mu od úst drolil suchý lišejník.

Co d'as nechtěl, minula. Bloudila uličkami, až se dostala k mostu, pod nímž proudila zašpiněná řeka, z jejíhož proudu se občas vynořila hladová rybí tlama lapající po náhodně poletujícím hmyzu. Zurčení a šplouchání narušovaly hlasy vycházející od břehu. Psyché se nahnula přes okraj mostu a spatřila skupinku spoře oděných dětí tancující kolem ohně. Bokem od nich seděla na kotvícím kameni dospělá postava muže holé hlavy, oděného v šortkách a barevné košili, tedy oblečení odporující chladnému vzduchu a větru foukajícímu od vody. Kolem ohniště se ledabyly povalovalo pomačkané plechové nádoby, kosti a hromádka oděvů.

Chtěla jít dál, ale když už se odvracela od scenérie pod sebou, ozvalo se odtamtud zahvízdání. Holohlavý muž na kameni na ni mával a zval ji, aby se připojila. Psýšin rozum tvrdil, že musí najít útočiště, nohy si chtěly odpočinout. Koneckonců, nejspíš to jsou

místní a řeknou jí, kudy se má vydat dál. Pomalu sešla kamenné schody, a jakmile došlápla na měkkou hlínu, tanec kolem ohně na moment ustal. Všechny oči se na ni upřely. Zrudla a zadívala se na zem posetou otisky bosých nohou.

„Oy, děvče!“ mávl na ni holohlavý, v hlase silný přízvuk. Nějakou dobu nemohla přijít na to, co ji na jeho obličejí znepokojuje. Později si uvědomila, že to byla absence obočí. „Musíš bejt hladná,“ řekl a kývl k jednomu z nedojedených kastrolů, „aspoň tak vypadáš. Kdys naposled něco měla?“

Pokrčila rameny.

„Jen si vezmi, nebyde. Tahle strouha je plná jídla, pokud si ho umíš chytit. Ale řeknu ti, ze všech světů, který jsem navštívil, ryby z tajtý vody maj tu nejčudnější chuť, co jsem kdy zažil.“ Při těchto slovech cpal lístky čehosi do kovové rourky, již vyňal z náprsní kapsy košile. Zapálil ji. K dívčině nosu se donesl kořeněný kouř, z něhož jí bylo do kašle.

„Jen se neupejpej a vem si, udělám ti tu fleka,“ pobídl ji a posunul se na svém místě, aby si mohla sednout. Stydlivě vzala jeden z hrnců a vzala nabízené místo. Ryba chutnala vskutku podivně, ale měla hlad, takže do sebe nasoukala její zbytek.

„Co jste vlastně zač?“ zeptala se ho.

„Vod všeho trochen. Trochu povaleč, trochu cestovatel proti svojí vůli. Nikde se nezdržim moc dlouho. Ne, že bych měl na výběr. Když to na mě přijde, musím prostě dál,“ odvětil a vyfoukl kolečko dýmu.

„A oni?“ kývla k dětem.

„Hladová místní omladina. Přišel jsem asi před hodinou a tihle caparti se tu marně snažili ulovit nějakýho vodního hlodavce. Tak jsem jim ulovil rybu. Protože k savcům mám respekt, chápeš. Jednou jsem navštívil místo, kde lidi a ryby měli prohozený role. Se všim všudy. Ryby s plícema si pochodovaly po zemi. Zatímco lidi se plácali ve vodě. Dokonce tam byli i velelidi, co měli spíš blíž k těm rybám. Potvory byly dost vyjukaný, když mě viděly, jak se vesele promenáduju po souši a nasávam jejich vzduch. A hej, jeden by si

moh říct, že bych právě kvůli tomu měl respektovat ryby, protože jsem zažil, jak se my tady chováme k nim z jejich strany. Faktem je, že